

Het sprookje van Rieu

Hij verslaat de grootste popsterren, als het om het aantal concertbezoekers gaat. André Rieu wist een publiek voor zich te winnen dat nooit eerder een concertzaal van binnen had gezien. Ook al moest hij daarvoor tegen de stroom in walsen.

Vijftiende concertreeks in zijn 'eigen' Maastricht

Nu staat hij aan de vooravond van zijn vijftiende concertreeks in zijn woonplaats Maastricht. Avond aan avond laat hij zijn strijkstok op het Vrijthof weer over de snaren dansen. Al had het maar weinig gescheeld of hij had er de brui aan gegeven. „Ik wilde mijn viool in de Maas gooien en wat anders gaan doen.”

Alles rond André Rieu doet denken aan een sprookje. Hij woont in een kasteel uit 1492, hij speelt op een antieke Stradivariusviool uit 1732 en hij is wereldberoemd. Ga maar na: zijn ruime kasteel heeft wanden tekort om al zijn 480 platina platen op te hangen en jaarlijks trekken zijn live-optredens ruim 600.000 bezoekers: meer dan de concerten van wereldsterren als Coldplay en Bruce Springsteen.

Stijfjes

Wat het sprookje rond de viool compleet maakt - en het een Assepoester-twist geeft: eerst zag bijna niemand het zitten met André Rieu. In zijn jonge jaren speelde hij bij het Limburgs Symfonie Orkest, waar zijn vader dirigent was. Hij vond het leuk, maar het was hem te statig, te stijfjes. „Ik stoorde me aan de sfeer bij de

concerten. Als orkest zaten we keurig op het podium en het publiek zat netjes aangekleed in de zaal. Maar hoe mooi we ook speelden, het leek alsof er geen contact was tussen ons als vertolkers en het publiek. De sfeer ontbrak. De vonk was er niet.”

Dus walste André Rieu een andere kant op. Hij was veertig jaar en begon - eerst naast zijn vaste baan - een eigen orkest met een andere aanpak. Een aanpak gericht op sfeer, aankleding en toegankelijk repertoire. Meedelen en meeklappen mócht opeens. En een praatje tussendoor? Geen probleem. Een dansje maken? Ga uw gang.

Kip met patat

Kritische kenners van de klassieke muziek bekeken hem aanvankelijk argwanend. Die André Rieu met zijn Strauss, was dat geen kip met patat in een wereld van fijnproevers? Ook bij de omroepen hadden ze hun twijfels. Was dat Weense gedoe niet oubollig? „Speel dat maar voor je oma”, zeiden ze dan tegen me. De tv-wereld en de platenmaatschappijen dachten dat het klassieke genre was voorbehouden aan de elite. Terwijl ik denk dat klassieke muziek voor iedereen bedoeld is. Denk aan Mozart: die man

was een popster in zijn tijd.” Dus André Rieu hield vol. Hij ging met opnamen van de 'Second Waltz' (een orkestwals van Dmitri Shostakovich) naar Hilversum om het liedje bij de radiostations onder de aandacht te brengen. „Ik hoorde er een hit in.” En hij kreeg gelijk. Terwijl hij jaren had moeten hengelen naar aandacht op radio en tv, pikten de zenders het nu op. „Uiteindelijk is het één van de best verkochte singles van Nederland geworden.”

Dromen

Tegenwind sterkte hem steeds om zijn eigen route te kiezen. „Wat men ook van je zegt, je moet in jezelf blijven geloven.” Blijf ook vooral dromen, is zijn levensles. „Dromen vormen de kiem van succes. Zonder droom is er niks. Natuurlijk moet je keihard werken om zo'n droom te verwezenlijken, maar als je er onvoorwaardelijk in geloofd kom je verder.”

Nu reist hij met zijn zestigkoppige Johann Strauss Orkest, zijn technici en zijn dansers de wereld rond. Ze geven een kleine honderd concerten per jaar: Van Australië tot Japan, van Colombia tot Canada. Tv-registraties van zijn concerten zijn steevast publiekstrekkingen en de laatste jaren zitten zelfs de bioscopen vol met bezoekers die zijn optredens willen zien.

Ze krijgen volgens het Rieu-recept een toegankelijk menu voorgeschoteld van walsen, musicalklassiekers, volksliedjes, marsen, spirituals en filmtracks. Populair werk in een Rieu-jasje. Zijn succesformule? „Het is het plezier in muziek maken”,

André Rieu: „Bij mijn concerten komen dikwijls mensen die nog

Concerten

De concerten van André Rieu en zijn orkest in Maastricht vinden plaats van 4 tot en met 21 juli. Een week later is de registratie in de bioscopen te zien. www.andrerieu.nl

meent hij. „En het plezier dat we bij het publiek brengen, waar ook ter wereld. Een ander geheim wapen is dat we alles samen doen, met ons orkest. We delen lief en leed, met de muziek als magische en helende kracht.”

Geen spijt

Maar denk nou niet dat het alleen maar goud is wat er blinkt. Want ieder sprookje

heeft een duistere bladzijde. Ook dat van André Rieu. Nadat hij voor miljoenen euro's een replica van het Weense Schönbrunn-paleis had laten bouwen, raakte hij in 2008 in geldnood. Vooral toen hij met dat megadecor ging rondreizen, wat kapitaal kostte. Zijn bank dreigde toen de stekker uit de BV Rieu te trekken. „Door die investering was ik bijna bankroet, maar gelukkig zijn we toen weer uit de rode cijfers gekomen. Ik heb er geen spijt van, want het was een geweldig avontuur.” Filosoferend: „Je moet leren incasseren. Vallen en opstaan horen erbij. Maar als het even tegenzit, moet je bedenken dat je uit je diepste dalen alleen maar omhoog kunt klimmen.”

Nee, die investering was geen goede beslissing. Vraag je hem naar wat wél een

nooit een viool van dichtbij hebben gezien. Zij verdienen het om óók van klassieke muziek te genieten”.

goed besluit was, noemt hij de keuze voor zijn vrouw als 'de beste beslissing van zijn leven'. „Marjorie is mijn jeugdliefde. Ze is altijd in mij blijven geloven. In de periode dat ik ongeveer in de goot lag, sleepte zij me eruit. Toen ik het tijdens mijn conservatoriumstudie niet meer zag zitten, dacht ik erover om mijn viool in de Maas te gooien. Ik wilde iets totaal anders gaan doen. Zij overtuigde me ervan om in de muziek door te gaan, omdat ze weet dat ik mijn gevoelens op geen andere manier zo goed kan uiten als met mijn viool.”

Sinds 1975 is hij getrouwd met Marjorie. Niemand kan aan haar tippen, benadrukt hij. Terwijl hij volop aandacht krijgt van aanbidders. „Dat hoort een beetje bij het artiest-zijn. Ik sta nu eenmaal in een mooi pak in de

schijnwerpers, zoiets prikkelt de fantasie.” Hij heeft een vaste aanpak om opdringerige fans af te poeieren: „Gelijk over de goede eigenschappen van mijn vrouw beginnen. Dan haken ze zó af.”

Drempel

Dat liefhebbers van klassieke muziek hem als violovirtuoos langzamerhand serieuzer zijn gaan nemen, vindt hij mooi meegenomen. Maar voor hem is het veel belangrijker dat hij met zijn orkest een groter publiek voor het genre heeft weten te bereiken. „De klassieke kringen zouden daar blij mee moeten zijn, want door mijn manier van werken verlaag ik de drempel om naar klassieke muziek te komen luisteren. Bij mijn concerten komen dikwijls mensen die nog nooit een viool van

dichtbij hebben gezien. Door die groep met deze muziek in aanraking te brengen, boren we een nieuw publiek aan. Die mensen verdienen het om óók van klassieke muziek te genieten. En de muziek verdient het om voor een groter publiek gespeeld te worden.”

In juli laat hij zijn strijkstok weer over de snaren dansen voor een groot publiek in zijn woonplaats Maastricht. Met zijn orkest en zijn dansers geeft hij dan een reeks concerten op het Vrijthof. „Toen we in 2005 begonnen met drie concerten, had niemand durven denken dat het zo'n succes zou worden. Wie had kunnen voorstellen dat er bezoekers van over de hele wereld naar Maastricht zouden komen voor deze concerten? Toch gebeurde het: het afgelopen jaar waren er maar

liefst negentig nationaliteiten vertegenwoordigd.” De hele horeca in de stad vaart er wel bij, schetst hij. „Sommige hotelkamers zijn al jaren van tevoren geboekt en restaurants stellen speciale 'André-diners' samen.”

Pensioen

In oktober wordt hij zeventig. Maar de horeca in Limburg hoeft zich geen zorgen te maken: hij piekert er niet over om te stoppen. „Het woord pensioen komt in mijn woordenboek niet voor. Mijn werk geeft me nog veel te veel voldoening. Om dat vol te houden, probeer ik mijn lijf en conditie op peil te houden. Daarom sport ik drie keer per week en wandel ik graag op de Sint Pietersberg.”

Thuis komt hij tot rust door te lezen. Op de tafel naast de kasteelbank liggen

André in de bioscoop

Voor wie niet naar de concerten van André Rieu in Maastricht kan, is de bioscoop een alternatief. Op 27 en 28 juli is de registratie van de optredens in Limburg te zien in bioscopen in de buurt. André van Duin is hierbij de gastheer op het witte doek. Hij laat de bioscoopbezoekers een blik achter de schermen zien en hij heeft voor de camera een vraaggesprek met de koning van de wals. De titel is 'André in Cinema'.

Deze manier van 'meeleven in de bios' is een internationaal succes. Eerdere versies waren het afgelopen jaar te zien in drieduizend bioscopen in meer dan tachtig landen.

'Ik wilde mijn viool in de Maas gooien en wat anders gaan doen'

FOTO ANP KIPPA

de boeken van Erik Scherder over het functioneren van het brein. „Super interessant!” Ook dook hij in de Kingsbridge trilogie van Ken Follett. „Prachtige literatuur!”

Radio uit

Opmerkelijk: in de rust van het kasteel blijft de radio uit. Geen klanke, geen geluid. „Bij mijn werk word ik voortdurend omgeven door muziek. Daarom vind ik het thuis heerlijk om in stilte tot rust te komen.” Maar er zijn uitzonderingen. Er zijn vijf bijzondere artiesten die mogen optreden in huize Rieu: zijn kleinkinderen. „Als zij een liedje hebben leren zingen of spelen, zit ik er als een trotse opa naar te luisteren, met tranen in mijn ogen.”

Jan Vriend